

GLOBALNÍ DIMENZE – ČOČKY, KTERÝMI NAHLÍŽÍME TÉMATA

Sociální spravedlnost

Když jsi neutrální v situacích nespravedlnosti, vybral sis stranu utlačovatele. Když slon stojí na ocase myši a ty říkáš, že jsi neutrální, myš tvoji neutralitu neocení. Jihoafrický anglikánský biskup Desmond Tutu

Východiskem je rovnost všech lidí. Rozpoznáváme nerovné rozdělení moci a přístupu ke zdrojům a jejich zamýšlené i nezamýšlené dopady na kvalitu života všech lidí. Doceňujeme rovné příležitosti, boj proti diskriminaci a nespravedlnosti, které často vycházejí z přesvědčení o nadřazenosti jedněch skupin nad druhými, které se projevuje ve slovech i konání.

Jaké jsou dopady nerovného přístupu k moci a zdrojům?

Kde je vidíme ve svém okolí?

Jak dosahovat sociální spravedlnosti a naplňování lidských práv v daném kontextu?

Vzájemná provázanost

Dřív než dnes ráno dosnídáš, závisíš na víc než polovině světa. Martin Luther King

Porozumění tomu, jak jsou lidé, místa, ekonomiky a životní prostředí nevyhnutelně propojené, a že volby učiněné na jedné straně světa, mají dopad na místa a lidi na jiné straně světa. Skrz tuto propojenost na sobě lidé a země vzájemně závisí – skrze potraviny, zboží, myšlenky.

Jak jsou lidé a místa ve světě propojena a jak se ovlivňují?

Jak (naše) jednotlivé volby a rozhodnutí ovlivňují kvalitu života na různých úrovních (osobní až globální)?

Různorodost

Všichni chceme být šťastní, naše životy jsou každý jiný a přece stejné. Anne Frank

Učení se o jiných kulturách nás nemusí nic naučit o našem vlastním rasismu. A. Sivanandan - Sri Lanka

Rozdíly jsou nedílnou součástí kultury a přírodního prostředí. Lidé mají stejné potřeby, ale naplňují je mnoha různými způsoby. Rozdíly v pohlaví, kultury, třídy, náboženství, jazyka, etnicity a sociálního statutu mohou hrát roli v chápání těchto rozdílů a pro formování identity. Porozumění a docenění vlastní identity je předpokladem k otevřenosti a respektu vůči identitám druhých a lidí a kultur a schopnosti rozeznávat a pracovat se stereotypy.

Jaká pozitiva a negativa přinášejí rozdíly v dané oblasti?

Jaké jiné pohledy na situaci existují?

Jaká je povaha předsudků a diskriminace, jak vznikají a jak jim čelit?

Do jaké míry jsou v daném prostředí (např. oddíl) uznávány pozitivní přínosy různých lidí, společností, tradic a kultur?

Řešení konfliktů

Mír ve smyslu absence války, má malý význam pro někoho, kdo umírá hladu nebo zimou. Mír je jen tehdy, když jsou lidská práva respektována, když jsou lidé sytí a jednotlivci i národy svobodní.
The 14th dalai Lama

V každém společenství existují konflikty zájmů a nesouhlasu. Výsledkem je potřeba vytváření dohod, zvyků, zákonů, které všichni lidé přijímají jako rozumné a spravedlivé. Téma míru a konfliktů je spjato s otázkami rovnosti, sociální spravedlnosti a práv. V této oblasti rozvíjíme porozumění povaze pozitivních a negativních konfliktů a jejich vlivu na rozvoj kvality života. Osvojujeme si dovednosti dialogu, respektu, empatie a spolupráce.

Otázky:

Jaká je povaha a příčiny daného konfliktu?

V čem může být konflikt přínosem? Jak se můžeme z konfliktu učit?

Co máme na výběr v konfliktních situacích? Jaké jsou dopady těchto voleb na druhé?

Udržitelný rozvoj

Na světě je dostatek pro potřeby všech, ne však pro jejich nenasytnost. Mahtmah Ghandi

Jak užíváme zdroje, které Země nabízí, a jak se o ně dělíme, ovlivňuje zdraví planety i ostatních lidí a bytostí v současnosti i budoucnosti. Náš vztah k Zemi by měl odrážet uznání jejích limitů a konečnosti zdrojů a lidská práva všech.

Rozpoznávání všech aspektů kvality života (nejen ekonomických) a usilování o to, aby byly bez rozdílu dostupné lidem všech současných i budoucích generací. Snaha zodpovědně využívat a uchovávat přírodní zdroje a funkce.

Jak chápeme udržitelnost a co vše bereme v potaz?

Co přispívá a co ohrožuje udržitelnost v daném kontextu (událost, oblast)?

Jak se dělíme o zdroje?

Vnímání

Jak vznikají mé představy o světě? Jaké mají tyto představy dopad na vztahy mezi lidmi?

Jakými jinými perspektivami lze pohlížet na témata, události, názory, problémy?

Aktivní občanství

Jaký máme vliv a jak jej v dané věci uplatňujeme a s jakými dopady? Co můžeme dělat jinak?